

Код. Наименование на учебната дисциплина Теория на фискалните илюзии и разбирането на политическия процес	
Титуляри на курса: доц. Красен Станчев	
Характер на дисциплината Интердисциплинарен	Образователно-научна степен Доктор
Година на обучение 2021-2022	Семестър летен <i>(курсът може да започне м. април, но няма пречка да бъде и следващи месеци)</i>
Кредити 5	Хорариум 30 часа лекции, онлайн
Характер на обучението Лекционен курс с презентации по всяка тема	Цели на курса: Запознаване с теорията на фискалните илюзии в помощ на разбирането на политическия процес
Методи на оценяване: Курсови работи Език на обучението: български и английски	

Предварителни изисквания

- Добро владение на чужди езици, особено английски;
- Съгласие от научния ръководител

Цели на дисциплината

Дисциплината може да се определи като „Теория на фискалните илюзии“. Тя цели разкриването им от гледище на теорията Обществения избор (Public Choice Theory), която е може би един на интердисциплинарните раздели на съвременната икономическа теория.

Съдържание на дисциплината (анотация и теми)

Курсът дава възможност на докторантите от хуманитарни и юридически специалности да се запознаят с тази теория и нейната обяснителна сила по повод съвременния политически процес в условията на представителна демокрация. Съдържанието на курса се разгръща в следните теми:

- Макро-история на държавните разходи и дългове;
- Конкретна история на публичните дългове;
- Стария завет;
- Дълговите кризи в „нова“ и „стара“ Европа;
- Теория на фискалните илюзии през XX век;
- Съвременните фискални илюзии;
- Съвременни пари и парични илюзии;
- Поуки за разбирането на партиите, изборите и политическите нагласи.

Тематичен план

Конкретният тематичен план на курса е следният:

- Увод: правителствени разходи преди Първата и след Втората световни войни;
- Живата история на дълговите кризи:
- Икономиката и науките за човека: някои исторически спорове;
- Пред-теоретически извори:
 - a. дълговите кризи в Древен Египет и Вавилон;
 - b. данъци и влияние върху историческите развития;
 - c. Дълговите кризи в съвременни Полша, България и Гърция;
 - d. Институции за справяне с дългови кризи – в глобален и европейски мащаб;
- Теории на фискалните илюзии през XX век:
 - a. Амилкаре Пувиани;
 - b. Джеймс Бюкенън и Ричард Уогнър;
 - c. Кредит и бизнес-цикли;
 - d. Фискални илюзии и всеобщо изборително право.
- Съвременните фискални илюзии: държавно регулиране и дълг:
 - a. Критериите на Евро-зоната;
 - b. Дълговата политика на ЕЦБ;
 - c. Биткойни, блокови вериги и дигитални пари (Евро и Лев);
 - d. Бюджетни съкращения и бюджетна експанзия;
 - e. Примери от България;
 - f. Примери от новите страни членки на ЕС;
 - g. Примери от последната глобална икономическа криза.
- Партиите, изборите и политическите нагласи:
 - a. Ролята на партиите в структурирането на илюзиите;
 - b. Възходът на популизма в „нова“ Европа;
- Значението на теорията на фискалните илюзии за съвременните социално-философски теории и изследването на общественото мнение.

Бележка

В зависимост от дисциплинарния профил на участниците, съдържанието, темите и литературата на курса могат да бъдат модифицирани. По-долу е дадена само справочната литература.

Препоръчана литература

- ECB, Report on a digital euro, Frankfurt-am-Mein, October 2020: https://www.ecb.europa.eu/pub/pdf/other/Report_on_a_digital_euro~4d7268b458.en.pdf
- Wallace E. Oates, On the Nature and Measurement of Fiscal Illusion: A Survey, in G. Brennan et al., eds., Taxation and Fiscal Federalism: Essays in Honour of Russell Mathews (Sydney: Australian National University Press, 1988), pp. 65-82 at: <http://econweb.umd.edu/~oates/research/On%20the%20Nature%20and%20Measurement%20of%20Fiscal%20Illusion.pdf>
- Paulo Mourao, Towards a Fiscal Illusion Index, MPRA Paper No. 9760, July 2008 http://mpra.ub.uni-muenchen.de/9760/1/Towards_a_Fiscal_Illusion_Index_jun08.pdf
- Richard E. Wagner, From the Politics of Illusion to the High Cost of Regulation, Of Public Interest, Volume 3, Number 8, June 2001, at: http://www.limitedgovernment.org/publications/opi_columns/OPI3-8.htm
- James Buchanan, Fiscal Theory and Political Economy, Chapel Hill, The University of North Carolina Press, 1960), pp. 59-64
- James Buchanan, Public Finance in Democratic Process: Fiscal Institutions and Individual Choice, Indianapolis, Liberty Fund 1999, chapter 10, at: <http://www.econlib.org/library/Buchanan/buchCv4c10.html>

- Jagadeesh Gokhale, Measuring the Unfunded Obligations of European Countries, NCPA, Policy Report No. 319, January 2009, at: <http://www.ncpa.org/pdfs/st319.pdf>
- James C. W. Ahiakpor, The False Choice between “Austerity” and Economic Growth, The Freeman, October, 2012, at: Read more: http://www.fee.org/the_freeman/detail/the-false-choice-between-austerity-and-economic-growth#ixzz2Zkv4056H
- Steven Davis, The European Tragedy, The Freeman, August 2012, at: http://www.fee.org/the_freeman/detail/the-european-tragedy#axzz2ZfEchBj6
- Jean Batiste Say, Of Taxation, in: Jean Batiste Say, A Treatise on Political Economy, Philadelphia, Lippincott, Grambo & Co., 1855, BOOK III, CHAPTER VIII
- Timothy C. Irwin, Accounting Devices and Fiscal Illusions, IMF, Staff Discussion Note, March 28, 2012, at: <http://www.imf.org/external/pubs/ft/sdn/2012/sdn1202.pdf> .
- \$646,214 Per Government Job: [http://www.cato.org/publications/commentary/\\$646214-government-job](http://www.cato.org/publications/commentary/$646214-government-job)
- Bartel, Ann P. (1975), "An Analysis of Firm Demand for Protection Against Crime," Journal of Legal Studies, 4, 443-478.
- Bennett, James T, and Johnson, Manuel H. (1979), "Public Versus Private Provision of Collective Goods and Services: Garbage Collection Revisited," Public Choice, 34, 55-63.
- Bergstrom, Theodore C. and Goodman, Robert P. (1973), "Private Demand for Public Goods," American Economic Review, 63, 280-296.
- Borchering, Thomas E. and Deacon, Robert T. (1972), "The Demand for Services of Non-Federal Governments," American Economic Review, 62, 891-901.
- Clotfelter, Charles T. (1978), "Private Security and the Public Safety," Journal of Urban Economics, 5, 388-402.
- Clotfelter, Charles T. (1977), "Public Services, Private Substitutes, and the Demand for Protection Against Crime," American Economic Review, 67, 867-877.
- Erekson, O. Homer (1978), "An Estimate of the Impact of Private Education on the Provision of Public Education," Paper presented at the Southern Economic Association Meetings.
- Hirsch, Werner Z. (1970), The Economics of State and Local Government, New York: McGraw-Hill.
- King, A. Thomas (1977), "Why Public Goods Look Like Private Goods," Mimeo.
- Lancaster, Kelvin J. (1966), "A New Approach to Consumer Theory," Journal of Political Economy, 74, 132-157.
- Vehorn, Charles L. (1979), "Market Interaction Between Public and Private Goods: The Demand for Fire Protection," National Tax Journal, 32, 29-39.
- Weisbrod, Burton A. (1975), "Towards a Theory of the Voluntary Non-Profit Sector in a Three Sector Economy," in E. S. Phelps (ed.), Economics and Altruism, New York: Russell Sage Foundation.
- Krassen Stanchev (editor and co-author) WESTERN BALKANS & EASTERN EUROPE: REGIONAL INSTABILITY AND RESILIENCE TO EXTERNAL SHOCKS (Provisional Impacts of the Situations in the EU, Euro-zone (including Greek Crisis), EAU, Russia & FSU, Turkey and the Middle East): http://pdf.usaid.gov/pdf_docs/pa00mqp5.pdf
- Krassen Stanchev, The evolution of fighting poverty as an international effort (upcoming publication)
- Warren Coats, Why Bulgaria needs to deepen its currency board, Central Banking, 25 February 2020
- Индекси за международни сравнения

